

3.800 SYGEPLEJERSKER BETALER TOPSKAT I 2022

CEPOS har på baggrund af Danmarks Statistiks personregistre beregnet antal topskatteydere fordelt på udvalgte jobtyper i 2015 og i 2022. Dermed fremgår det, hvor mange, der "ryger ud af topskatten" frem mod 2022 som følge af Thornings skattereform fra 2012, som medfører, at topskattegrænsen øges med 23.000 kr. fra 459.200 kr. i 2015 til 482.500 kr. i 2022. Opgørelsen viser, at mange almindelige job giver adgang til en indkomst, som udløser betaling af topskat. Over 5.200 sygeplejersker rammes af topskatten og betaler en marginalskat på 56 pct. til staten. I 2022 vil antallet af topskatteydere blandt sygeplejersker være faldet til 3.800 personer. Der er også 5.000 folkeskolelærere, der betaler topskat. I 2022 vil antallet af folkeskolelære, der betaler topskat være faldet til 3.400 personer. Ser man på mere traditionelt højtlønnede grupper som læger og ingeniører, er der frem mod 2022 tale om et beskedent fald i antallet, der betaler topskat, svarende til hhv. 5 og 11 pct., da disse grupper ofte har en indkomst betydeligt over topskattegrænsen. En yderligere forhøjelse af topskattegrænsen, vil uden tvivl være til gavn for økonomien. Fordelen ved i stedet at nedsætte topskattesatsen er, at det øger tilskyndelsen til at arbejde ekstra for alle topskatteydere, herunder dem der ligger over topskattegrænsen. Mange højtlønnede har gode muligheder for selv at bestemme deres arbejdstid f.eks. fordi de er selvstændige eller overlæger med mulighed for bijob. Ifølge professor Peter Birch Sørensen m.fl. er selvfinansieringsgraden ved en satsnedsættelse større end ved en grænehævning, hvis arbejdsudbudselasticiteten er konstant for voksende indkomst. Det anbefales derfor, at man letter topskatteprocenten eller helt fjerner topskatten, således at alle topskatteydere får en satsnedsættelse. Provenutabet ved en afskaffelse af topskatten udgør ifølge Finansministeriet 8 mia. kr. Det samlede offentlige udgiftsbudget udgør 1.100 mia. kr.

CEPOS har ud fra Danmarks Statistiks personregistre og 2012-skattereformens forhøjelse af topskattegrænsen frem til 2022 beregnet, hvor mange topskatteydere, der vil være i 2015 og i 2022 fordelt på udvalgte jobtyper. Dermed kan man se, hvor mange personer inden for en jobtype man kan forvente, at der kommer ud af topskatten frem mod 2022. Skattereformen fra 2012 medfører, at topskattegrænsen øges med 23.000 kr. fra 459.200 kr. (499.100 kr. før arbejdsmarkedsbidrag) i 2015 til 482.500 kr. (524.400 kr. før arbejdsmarkedsbidrag) i 2022 (i 2015-niveau). Ideen med forhøjelsen er, at færre personer skal betale topskat. Fra 2015 og frem til 2022 forventes antallet af topskatteydere at falde med godt 70.000 fra 490.200 til 416.000 personer¹. For denne persongruppe vil marginalsatten blive reduceret fra 56 til 43 pct. I tabellen nedenfor fremgår, hvor mange personer inden for en jobtype, man kan forvente, at der kommer ud af topskatten frem mod 2022.

¹ Se svar på SAU spørgsmål nr. 18 af 9. oktober 2015 (alm. del).

Tabel 2. Antal topskatteydere inden for udvalgte job under 2015- og 2022 regler

Job	2015-regler	2022-regler	Forskel antal	Forskel pct.
Ledelse ekskl. topleder*	55.267	51.221	-4.046	-7,3
Ingeniør*	26.769	23.860	-2.909	-10,9
Læger	16.679	15.870	-809	-4,9
Topchef	12.430	11.833	-597	-4,8
Advokat og andet juridisk arbejde*	9.710	8.566	-1.144	-11,8
Gymnasielærer o.l.	7.302	5.949	-1.353	-18,5
Sygeplejerske	5.203	3.757	-1.446	-27,8
Folkeskolelærer	5.019	3.353	-1.666	-33,2
Lastbilchauffører	2.795	1.951	-844	-30,2
Social- og sundhedsarbejde	2.425	1.812	-613	-25,3
Tandlægearbejde	2.383	2.193	-190	-8,0
Mekaniker	2.380	1.740	-640	-26,9
Pædagog	1.685	1.255	-430	-25,5
Smedearbejde	1.633	1.211	-422	-25,8
Tømrer- og snedkerarbejde	1.194	849	-345	-28,9
Dyrlægearbejde	737	597	-140	-19,0
Togførerearbejde	616	351	-265	-43,0
Murerarbejde	436	324	-112	-25,7
Brandmænd	332	232	-100	-30,1
Skraldemand	220	148	-72	-32,7
Postbudarbejde	168	108	-60	-35,7

I 2022, når topskattegrænsen er løftet med 23.000 kr. til 482.500 kr., vil antallet af topskatteydere blandt sygeplejersker være faldet til 3.800 personer fra 5.200 i 2015. Det er et fald på 1.400 personer eller 28 pct. Det vil sige, at det i 2022 er 72 pct. af de topskattebetalende sygeplejersker, som fortsat er ramt af topskatten. I 2022 vil antallet af folkeskolelærere, der betaler topskat, være faldet til 3.400 personer fra de nuværende ca. 5.000 personer. Det er et fald på 33 pct. Man kan dermed ikke konkludere, at de kommende forhøjelser af topskattegrænsen vil betyde, at såkaldte almindelige job for alvor vil blive rykket helt ud af topskatten. Blandt gymnasielærerne er der ca. 7.300 personer, der betaler topskat. Antallet ventes i 2022 at være faldet til knap 6.000 personer. Ser man på mere traditionelt højtlonnede grupper som læger og ingeniører, så er der frem mod 2020 tale om et beskedent fald i antallet, der betaler topskat, svarende til hhv. 5 og 11 pct., da disse grupper ofte har en indkomst betydeligt over topskattegrænsen.

Mange folkeskolelærere, sygeplejersker mv., kan flyttes fra topskattesegmentet ved at øge topskattegrænsen. For disse personer vil det betyde en nedsættelse af marginalsatten fra 56 til 43 pct. Det vil øge deres incitament til at arbejde ekstra. Det vil overordnet være til gavn for dansk økonomi. Ulempen ved en forhøjelse af topskattegrænsen er imidlertid, at personer med højere indkomst end den nye topskattegrænse ikke får en reduktion i marginalsatten. Den er fortsat på ca. 56 pct. Selvom gruppen ikke får en lettelse i skatten på den sidst tjente krone, vil gruppen opleve en "indkomsteffekt", fordi

Indkomsteffekt og substitutionseffekt

Jo mere man har tilbage til sig selv efter skat, når man arbejder ekstra, jo mere attraktivt er det at arbejde ekstra, herunder at påtage sig overarbejde. Videnskabelige undersøgelser finder generelt, at arbejdsudbuddet (hvor meget man ønsker at arbejde) faktisk vokser, når marginalsatten sættes ned. Dvs. at der bliver arbejdet flere timer, når marginalsatten nedsættes.

Det gælder selvom der er to modsatrettede effekter, når marginalsatten sænkes.

Den ene effekt er **indkomsteffekten**: Når skatten nedsættes, får man flere penge til sig selv. Dermed får man råd til at holde mere fri (som de fleste synes er et gode). Det trækker faktisk arbejdstiden ned. Dette kaldes populært sagt "hængekøjeeffekten".

Omvendt har man også en såkaldt **substitutionseffekt**, som indebærer, at der bliver arbejdet flere timer (fordi det bliver mere attraktivt at arbejde ekstra og dyrere at holde fri). Denne effekt kaldes også populært "gulerodseffekten".

Når man vejer de to effekter sammen, så finder videnskabelige undersøgelser generelt, at "gulerodseffekten" er stærkere end "hængekøjeeffekten", og dermed at lavere marginalsat har en positiv effekt på arbejdsudbuddet.

personerne får øget deres disponible indkomst via forhøjelsen af topskattegrænsen. Den øgede disponible indkomst giver således råderum til at holde mere fri. Derfor vil en forhøjelse af topskattegrænsen trække i retning af et lidt lavere arbejdsudbud for gruppen, der har en indkomst ud over topskattegrænsen.

Det anbefales, at man letter topskatteprocenten eller helt fjerner topskatten, således at alle topskatteydere får en satsnedsættelse. Personer med høje indkomster f.eks. overlæger eller selvstændige har ofte god mulighed for at reagere på lavere marginalskat, da de selv kan bestemme, om de tager bijob eller nye kunder ind i forretningen. Det er vigtigt, at dette højproduktive segment også får en bedre tilskyndelse til arbejde ekstra. Ifølge professor Peter Birch Sørensen m.fl. er selvfinansieringsgraden ved en satsnedsættelse større end ved en grænsehævning, hvis arbejdsudbudselasticiteten er konstant for voksende indkomst.

Det skal bemærkes, at V-regeringen i sit regeringsgrundlag skriver, at den vil lette marginalsatten med 5 pct.point. Med Finansministeriets konservative antagelser om dynamiske effekter udgør provenutabet 8 mia. kr. ved en afvikling af topskatten. De samlede offentlige udgifter udgør ca. 1.100 mia. kr. Det er en overkommelig affære at finde 8 mia. kr. på et sådan budget.

Professor Peter Birch Sørensen og Professor Jan Rose Skaksen om selvfinansieringsgraden af højere topskattegrænse versus lavere topskattesats

"Hvis elasticiteten i den skattepligtige indkomst er konstant på tværs af indkomstgrupper, kan man vise, at der opnås en højere selvfinansieringsgrad ved at sænke topskattesatsen end ved at hæve topskattegrænsen, såfremt de to eksperimenter designes til at indebære samme umiddelbare provenutab. Intuitionen er, at en sænkning af topskattesatsen forbedrer incitamentet for samtlige de skatteydere, der opnår en skattelettelse, hvorimod en højere topskattegrænse ikke forbedrer incitamentet for dem, der fortsat ligger over den nye grænse."

Kilde: Peter Birch Sørensen og Jan Rose Skaksen: "Skattepolitikken og arbejdsmarkedet", Økonomi og Politik nr. 4, 2007

Boks. 1 Regeringsgrundlaget om marginalskattelettelser

Sammen for fremtiden, Regeringsgrundlag juni 2015:

"(...) Derudover har regeringen en ambition om at sænke skatten på den sidst tjente krone med 5 pct.point, så flere vil arbejde mere, og så danske virksomheder får nemmere ved at rekruttere og fastholde også vellønnede medarbejdere."

Tabel 2. Antal topskattedydere inden for udvalgte job under 2015- og 2022 regler

Job	2015-regler	2022-regler	Forskel antal	Forskel pct.
Ledelse ekskl. topleder*	55.267	51.221	-4.046	-7,3
Udvikling og analyse af software og applikationer	26.935	24.308	-2.627	-9,8
Ingeniør*	26.769	23.860	-2.909	-10,9
Læger	16.679	15.870	-809	-4,9
Topchef	12.430	11.833	-597	-4,8
Advokat og andet juridisk arbejde*	9.710	8.566	-1.144	-11,8
Undervisning og forskning ved videregående uddannelser	9.590	7.949	-1.641	-17,1
Rådgivning i den finansielle sektor	9.389	7.862	-1.527	-16,3
Gymnasielærer o.l.	7.302	5.949	-1.353	-18,5
Revisorer o.l.	6.275	5.603	-672	-10,7
Syggeplejerske	5.203	3.757	-1.446	-27,8
Folkeskolelærer	5.019	3.353	-1.666	-33,2
Almindeligt kontorarbejde*	4.618	3.606	-1.012	-21,9
Chef- og direktionssekretærarbejde	4.530	3.449	-1.081	-23,9
Journalistisk arbejde	3.774	3.084	-690	-18,3
Militært arbejde	3.242	2.656	-586	-18,1
Farmaceutarbejde	3.179	2.886	-293	-9,2
Ejendomsmægler- og ejendomsadministratorarbejde	2.886	2.613	-273	-9,5
Landmænd, gartnere mv.	2.800	2.435	-365	-13,0
Lastbilchauffører	2.795	1.951	-844	-30,2
Social- og sundhedsarbejde	2.425	1.812	-613	-25,3
Tandlægearbejde	2.383	2.193	-190	-8,0
Mekaniker	2.380	1.740	-640	-26,9
Elektrikerarbejde	2.045	1.564	-481	-23,5
Pædagog	1.685	1.255	-430	-25,5
Smede arbejde	1.633	1.211	-422	-25,8
Salgsarbejde i butik	1.618	1.276	-342	-21,1
VVS-arbejde	1.357	1.023	-334	-24,6
Tømrer- og snedkerarbejde	1.194	849	-345	-28,9
Politiarbejde	922	618	-304	-33,0
Lager- og pakhusharbejde	889	642	-247	-27,8
Dyrlægearbejde	737	597	-140	-19,0
Togførere arbejde	616	351	-265	-43,0
Politi mæssigt undersøgelsesarbejde	556	399	-157	-28,2
Murerarbejde	436	324	-112	-25,7
Bibliotekararbejde og andet informationsarbejde	430	305	-125	-29,1
Brandmænd	332	232	-100	-30,1
Buschauffører	230	152	-78	-33,9
Skraldemand	220	148	-72	-32,7
Hyrevogns- og privatchaufførarbejde	206	148	-58	-28,2
Sportsudøvere	204	189	-15	-7,4
Frisørarbejde	184	118	-66	-35,9
Postbudarbejde	168	108	-60	-35,7
Bager- og konditorarbejde, ekskl. industri	159	120	-39	-24,5
Skuespilararbejde	101	84	-17	-16,8
Portørarbejde på institutioner og hospitaler	96	65	-31	-32,3
Tjenerarbejde	89	64	-25	-28,1
Skorstensfejerarbejde	84	78	-6	-7,1
Glarmesterarbejde	39	30	-9	-23,1